

PROVINCIERAAD VAN ANTWERPEN

Vergadering van 23 november 2017

Toelichting

Bevoegd deputatielid: Luk Lemmens

Telefoon: 03 240 52 65

Agenda nr. 2/6

Provinciale initiatieven. Dienstverlenende vereniging IGEMO.
Toelichting bij het beleid van de vereniging. Kennisname.

1. Bestuurlijke organisatie van IGEMO

De bestuurlijke organisatie is afgestemd op en op maat van 2 werkvormen, m.n.1) IGEMO als dienstverlenende vereniging en 2) IGEMO als regionaal samenwerkingsverband voor streekontwikkeling.

1.1. IGEMO – Dienstverlenende vereniging

De huidige statuten van IGEMO voorzien in 3 formele bestuursorganen: de algemene vergadering, de raad van bestuur en het directiecomité.

In de loop van 2017 heeft de algemene vergadering 1x plaatsgehad, meer bepaald op 28 april 2017. De eerstvolgende algemene vergadering vindt plaats op 15 december 2017.

In de raad van bestuur is elke vennoot of deelnemer vertegenwoordigd. In 2017 vergaderde de raad van bestuur reeds 8x. Er zijn nog 2 raden van bestuur voorzien, m.n. op 24 november en 22 december.

De raad van bestuur heeft een directiecomité aangeduid dat 5 stemgerechtigde leden telt.

In 2017 noteerden we in reeds 11 vergaderingen van het directiecomité. Er zijn nog 2 vergaderingen gepland, m.n. 9 november en 14 december 2017.

Naast deze 3 formele bestuursorganen, telt IGEMO ook nog 2 adviesorganen (Milieu en Ruimtelijke Ordening), 3 beheerscomités (Preventie & Bescherming, Wonen langs Dijle & Nete en Intergemeentelijke Cel Omgevingshandhaving) en diverse overlegplatformen.

Krachtlijnen voor 2018:

- ✓ Met het einde van de lokale legislatuur in zicht, dient zich – conform artikel 70 van het Decreet van 6 juli 2001 houdende Intergemeentelijke Samenwerking (DIS) – de opdracht aan om met de huidige bestuurders een **evaluatie**rapport voor de legislatuurperiode 2013 – 2018 op te maken. Dit bestuurlijk proces schept een context om te reflecteren over de missie, de doelstellingen, de ambities en de waarden van de organisatie. Het evaluatie rapport zal de voedingsbodem vormen voor het nieuwe strategisch beleidsplan 2020 – 2025, dat in de loop van de 2019 – met de vernieuwde raad van bestuur – wordt opgemaakt.
- ✓ Ingevolge het decreet van 13 mei 2016 tot wijziging van het decreet van 6 juli 2001 houdende Intergemeentelijke Samenwerking, moet de provincie Antwerpen uiterlijk op 31 december 2018 uit de dienstverlenende vereniging IGEMO treden. Conform de statutaire bepalingen zal de **uittreding van de provincie Antwerpen** – houder van 14.557 B-aandelen – voorbereid en beslist moeten worden.
- ✓ Het ontwerp van Decreet Lokaal Bestuur voorziet in een aantal **bestuurlijke wijzigingen** (o.a. beperking aantal bestuurders, afschaffing presentiegeld voor leden adviescomités...) van het decreet van 6 juli 2001 houdende Intergemeentelijke Samenwerking. Zodra het Decreet definitief en van kracht is, zullen de statuten en de bestuurlijke organisatie in die zin moeten aangepast worden.
- ✓ Als verlengd lokaal bestuur pleit IGEMO voor een bestuurlijke organisatie met **een sterke en directe beleidsmatige sturing**. Dit vergt efficiënte communicatie- en beslissingslijnen met de aangesloten lokale besturen en betrokken, deskundige bestuurders.
- ✓ IGEMO levert in functie van de noden en behoeften diensten aan gemeenten. Dat vereist een nauwe **samenwerking** tussen IGEMO en de gemeentebesturen, waarbij overleg en betrokkenheid sleutelbegrippen zijn. De bestuursorganen van IGEMO moeten een belangrijke **brugfunctie** vervullen tussen de vereniging en de gemeentelijke beleidsverantwoordelijken.
- ✓ In functie van het **partnership** tussen IGEMO en de lokale besturen zal IGEMO verder investeren in het organiseren van (intergemeentelijke) **overlegfora**, zowel op ambtelijk als beleidsmatig niveau. Deze fora kunnen zowel adhoc als van structurele aard zijn.

1.2. IGEMO – Regiowerking en Regionaal Samenwerkingsverband

De streek geldt vandaag als een geografische schaal en realiteit om uitdagingen aan te pakken. De band tussen streekontwikkeling en intergemeentelijke samenwerking is fundamenteel.

Streekontwikkeling kan van onderuit (bottom up), vanuit sterke lokale besturen, gerealiseerd worden.

De deelname, actieve betrokkenheid en het engagement van zowel lokale besturen en andere overheidsniveaus (Vlaanderen en provincie) als middenveldorganisaties zijn cruciaal voor het welslagen van streekbeleid en -ontwikkelingen.

Vanuit die optiek is het aangewezen te opteren voor een bestuurlijke gelaagdheid, die enerzijds toelaat rekening te houden met 1) verantwoordelijkheden – zowel ambtelijk als beleidsmatig – bij overheden en 2) de belangensfeer van stakeholders en anderzijds een besluitvormingsproces op streekniveau garandeert.

Deze bestuurlijke gelaagdheid bestaat uit een regionale mandaatgroep, regionale beleidsgroepen, en een staten-regionaal. Dit bestuurlijk model voor regionale samenwerking en streekontwikkeling werd goedgekeurd door de Conferentie van Burgemeesters in vergadering van 11 maart 2016.

Als regionaal samenwerkingsverband en vereniging voor streekontwikkeling treedt IGEMO op als actor, facilitator en coördinator (motor en brandstof) van streekbeleid en -ontwikkeling.

De regionale mandaatgroep vergadert maandelijks, 1ste vrijdag van 13.00 tot 15.00 uur. In de regionale mandaatgroep zetelen de 13 burgemeesters van het arrondissement Mechelen, een gedeputeerde van de provincie Antwerpen, de 10 regionale parlementairen en de gemandateerden van de werkgevers- en werknemersorganisaties.

Regionale beleidsgroepen worden opgericht in functie van concrete regionale opdrachten, initiatieven tot visievorming, vraagstellingen, dossiers of projecten. Momenteel is een beleidsgroep 'sociaal-economisch beleid' – binnen de context van het samenwerkingsverband 'versterkt streekbeleid' – actief. De beleidsgroep 'mobiliteit' werd geïntegreerd binnen de werking van de ambtelijke werkgroep van de vervoerregio. Recent werd ook een beleidsgroep 'wijkwerken' opgestart.

Om te vermijden dat enerzijds streekbeleid verzandt in een sectorale benadering en anderzijds het maatschappelijk en politiek draagvlak van de regionale beleidsgroep zou worden betwijfeld of ondermijnd, wordt een of twee maal per jaar een staten-regionaal georganiseerd.

Krachtlijnen voor 2018:

- ✓ *Om de uitdagingen op streekniveau aan te gaan, trekt IGEMO voluit de kaart van interbestuurlijke samenwerking en partnerschap met de zgn. levende krachten in de streek. In plaats van te kiezen voor telkens een ander en vaak nieuw samenwerkingsverband, gelooft IGEMO in een **gelaagd bestuurlijk model** met mandaatgroep, beleidsgroepen en statenregionaal waarbinnen alle dossiers, uitdagingen en ambities voor de regio op een integrale en geïntegreerde wijze op een daadkrachtige en slagvaardige wijze worden aangepakt. Hiertoe is het **vertrouwen** van en het **draagvlak** bij zowel de lokale en regionale decisionmakers als de middenveldorganisaties en stakeholders cruciaal. IGEMO en de lokale besturen zullen hierbij moeten opboksen tegen de nog al te vaak overheersende tendens om enerzijds sectoraal te denken en te besturen en anderzijds te opteren voor nieuwe samenwerkingsverbanden en -structuren.*
- ✓ *Met het oog op het terugdringen van de bestuurlijke verrommeling heeft de Conferentie van Burgemeesters d.d. 11/03/2016 de ambitie verwoordt om niet*

*voor elke uitdaging, elke ambitie elk project of dossier te opteren voor een nieuw samenwerkingsverband met aan andere gebiedsafbakening of constellatie, doch zoveel mogelijk te werken binnen een geografische omschrijving (arrondissement Mechelen / hulpverleningszone Rivierenland) met 1 bestuurlijk samenwerkingsmodel waarbinnen de huidige en toekomstige uitdagingen voor de streek kunnen aangepakt worden. IGEMO fungeert daarbij als **motor en brandstof** voor zowel regionale samenwerking als streekbeleid en –ontwikkeling en kan uitgroeien tot een **koepelorganisatie** met aangepaste beheersstructuren voor een efficiënte, kwaliteitsvolle, geïntegreerde dienstverlening aan lokale besturen.*

2. Het personeelsbeleid van IGEMO

IGEMO heeft in hoofdzaak deskundig personeel, dat zich continu verder moet ontwikkelen om aan de hoge kwaliteitseisen van de lokale besturen te voldoen. Daartoe is het noodzakelijk te streven naar een projectorganisatie die toelaat dat de medewerkers op een efficiënte, creatieve en flexibele wijze werken. Ook het personeelsbeleid moet daartoe bijdragen.

IGEMO telt op dit ogenblik 34,70 VTE (36 personeelsleden). Voor 2018 wordt de effectieve personeelsbehoefte ingeschat op 44 personeelsleden of 43,50 VTE.

Deze toename is het gevolg van 1) de verdere uitbouw van de cel 'versterkt streekbeleid' (cfr. ESF-subsidiedossier), 2) de uitbreiding van het team 'wonen' ingevolge de opstart van het gesubsidieerd project 'Wonen in Klein Brabant, 3) de rol van IGEMO als organisator 'wijkwerken' en 4) de noodzakelijke versterking in functie van de werving van Europese en andere subsidies.

3. De dienstverlening door IGEMO

Met betrekking tot de dienstverlening kunnen we heden 6 grote blokken onderscheiden:

- De basisdienstverlening;
- De dienstverlening inzake milieu, natuur & duurzame ontwikkeling;
- De dienstverlening inzake gebiedsontwikkeling.
- De dienstverlening op het vlak van woon- en huisvestingsbeleid
- De dienstverlening inzake welzijn en veiligheid op het werk
- De dienstverlening inzake regiowerking en streekbeleid.

De **basisdienstverlening** omvat een aantal diensten waarvan iedere gemeentelijke vennoot gebruik kan maken in het raam van zijn deelname aan de vereniging.

Die basisdienstverlening heeft betrekking op: de organisatie van overlegplatformen, informatieuitwisseling en kennisdeling, belangenbehartiging en vertegenwoordiging.

Een overzicht van de belangrijkste realisaties in het kader van de basisdienstverlening:

- 1.** In het kader van de basisdienstverlening organiseert IGEMO diverse fora, o.m. met gemeentelijke beleidsverantwoordelijken.
- 2.** IGEMO volgt beleidsontwikkelingen en de regelgeving met de betrekking tot de omgevingsvergunning en de handhaving nauwgezet op. Via adviescomités, overlegplatformen, atria, denktanks en studiedagen bereidt IGEMO samen met de lokale besturen zowel de implementatie van de omgevingsvergunning als het lokaal handhavingsbeleid (milieu en stedenbouw) voor. IGEMO ondersteunt de lokale besturen bij 1) de implementatie en realisatie van de omgevingsvergunning en 2) de uitvoering van toezicht en handhaving (intergemeentelijke handhavingscel). 5 gemeenten participeren aan de intergemeentelijke handhavingscel.
- 3.** Op initiatief van de Conferentie van Burgemeesters werd op 11 maart 2016 het Regionaal Samenwerkingsverband 'Bereikbare regio' boven de doopvont gehouden. Dit samenwerkingsverband stelt momenteel de uitvoering van 4 projecten tot doel: 1) de opmaak van een regionaal masterplan mobiliteit, 2) de organisatie van een marktplaats voor mobiliteit, 3) de realisatie van het project 'logistieke kaart' en 4) de uitvoering van het studieproject 'regionet'. In de loop van 2017 werd - om te vermijden dat dubbel werk zou geleverd worden in het kader van de opmaak van een vervoerplan - het planningsproces - na uitvoering van inventarisatie- en analysefase - stopgezet. Sedertdien wordt gewerkt aan de realisatie van diverse quick wins (vervoer op maat, mobiliteitsdata, duurzame mobiliteit...). IGEMO neemt het projectmanagement voor haar rekening.
- 4.** IGEMO heeft een zeer ruime expertise en een breed netwerk uitgebouwd met betrekking tot **Europese subsidieprogramma's** (Intereg, EFRO, ESF, Horizon 2020, Creatief Europa ...). In 2017 participeerde IGEMO aan diverse congressen en partnermeeting met het oog op het detecteren van subsidiemogelijkheden en potentiële partners. Diverse subsidiedossiers werden voorbereid en/of ingediend. Diverse Europese subsidies werden effectief verworven (See2do, 2impresz, Pentahelix, Dear...).
- 5.** In 2015 werd een intergemeentelijke samenwerking rond erfgoed grondig onderzocht en voorbereid. Dit heeft geresulteerd in de beslissing tot oprichting van een intergemeentelijke erfgoedcel met 4 speerpuntwerkingen: 1) bouwkundig erfgoed, 2) cultureel erfgoed, 3) archeologie en 4) erfgoeddepot. In 2016 werd IGEMO erkend als intergemeentelijke onroerend erfgoeddienst (IOED). De Vlaamse subsidie voor de intergemeentelijke onroerend erfgoeddienst werd begin 2017 toegekend. Momenteel wordt de werking van de intergemeentelijke erfgoeddienst concreet uitgerold.

Krachtlijnen voor 2018:

- ✓ *Met het oog op het realiseren van een dienstverlening op maat en in functie van de specifieke noden en behoeften van de gemeenten, is de **dialog** tussen IGEMO en de gemeentebesturen cruciaal. De bestending van zowel de beleidsmatige overleg- en adviesorganen als de administratieve overlegfora is essentieel voor de dienstverlening van IGEMO.*

- ✓ *Zowel IGEMO als de gemeentebesturen moeten zich als belangrijke maatschappelijke actor in het streekbeleid positioneren. IGEMO wenst zowel de gemeenten als de streekstructuren op deskundige wijze te ondersteunen bij de **ontwikkeling van het lokaal en regionaal beleid**.*
- ✓ *Als intercommunale voor streekontwikkeling en dienstverlenende vereniging kan IGEMO fungeren als een **koepelvereniging** voor diverse initiatieven op het vlak van interlokale en regionale samenwerking. Hiertoe werd een aangepaste en doelmatig afgestemde beheer- en overlegstructuren opgezet. Hiermede komt IGEMO ook tegemoet aan de ambities van de Vlaamse regering inzake beperking van intermediaire structuren en samenwerking op basis van een geografische gebiedsomschrijving.*
- ✓ *IGEMO wenst zich verder te profileren als een verlengd lokaal bestuur, dat via netwerking en vertegenwoordiging in diverse fora de **lokale en regionale belangen** verdedigt. Zowel via VLINTER als middels de participatie in verschillende overlegfora wil IGEMO de vinger aan de pols houden inzake nieuwe beleidsmatige ontwikkelingen en initiatieven die belangrijk zijn voor de gemeenten.*
- ✓ *IGEMO onderneemt verdere stappen (netwerking, detectie van subsidiabele projecten, zoektocht naar partners, uitwerken van subsidiedossiers ...) om de lokale besturen maximaal te ondersteunen in hun zoektocht naar **Europese subsidies**. In vele Europese subsidieprogramma's worden regionale samenwerking en gezamenlijke projecten als dwingende voorwaarde om in aanmerking te komen of kans te maken op subsidies naar voor geschoven.*
- ✓ *IGEMO beschikt over een zeer ruime expertise omtrent een veelheid aan beleidsdomeinen (milieu, natuur, duurzame ontwikkeling, ruimtelijke ordening, mobiliteit ...). Via netwerking met overheden en organisaties is IGEMO vaak op de hoogte van nieuwe wetgevende en beleidsmatige ontwikkelingen, die relevant zijn voor gemeenten. IGEMO wenst die **kennis, expertise en informatie** te delen met de gemeenten door middel van overlegfora, nieuwsbrieven, mailings ...*

De **dienstverlening inzake milieu, energie & duurzame ontwikkeling** omvat een resem leefmilieuprojecten die in opdracht van de gemeentelijke vennoten worden uitgevoerd.

IGEMO beschikt over een ruime expertise inzake leefmilieu, natuur en klimaat. Deze deskundigheid situeert zich op zowel het technisch/wetenschappelijk als het administratief/juridisch vlak. Op contractuele basis verzilvert IGEMO deze expertise in projecten en opdrachten die zowel ten aanzien van de gemeenten als andere doelgroepen (doch steeds in opdracht van de gemeenten) worden gerealiseerd. Sensibilisatie en communicatie vormen een belangrijke pijler in het dienstenaanbod van IGEMO.

IGEMO beschikt over een zeer uitgebreid dienstenaanbod, waarin de gemeenten hun gading vinden voor initiatieven, acties, projecten, campagnes ... op het vlak van milieu, klimaat, energie, mobiliteit, natuur, landschapontwikkeling ...

De voorbije jaren werd dit dienstenaanbod uitgebreid met een ruime dienstverlening inzake **MOBILITEIT** (o.a. milieuvriendelijke voertuigen, verbreden en verdiepen van mobiliteitsplannen, opmaak van masterplan mobiliteit, opmaak van bedrijfsvervoersplannen, adequate routes logistiek verkeer, parkeeronderzoeken, verkeersenquête's, samenaankoop elektrische fietsen, ...), **KLIMAAT** (o.a. energiehuis [Vlaamse energielening], ondersteuning covenant of mayors, thermografische dak- en gevelopnames, sociale dakisolatie, energiescans, klimaatscholen, opmaak van lokale klimaatactieplannen, Esco-service, gezamenlijke aankopen gas, elektriciteit, zonnepanelen, muurisolatie ...), **WATER** (o.a. plaatsing en onderhoud van IBA's, afkoppelingsadviseur hemelwater, opmaak waterlopenplannen ...), **OPEN RUIMTE** (o.a. burende boeren, park- en bosbeheersplannen, bermbeheersplannen ...) en **NOORD-ZUID** (o.a. fairtrade, theaterstuk, scholencampagne,...) en **ANDERE** (stookolietanks, rookmelders ...),...

IGEMO volgt ook de beleidsontwikkelingen nauwgezet op. Inspelend op een effectieve behoefte van diverse gemeenten heeft IGEMO ook een aanbod inzake **OMGEVINGSVERGUNNING** en **HANDHAVING** opgemaakt. 5 gemeenten participeren aan de intergemeentelijke handhavingscel.

Krachtlijnen voor 2018:

- ✓ *Lokale besturen opteren steeds meer voor het objectief, de ambitie van een **klimaatneutrale organisatie**. Het energiezuinig (ver)bouwen, het voeren van een rationeel energiebeheer, het treffen van energiebesparende maatregelen, het aanwenden van hernieuwbare energie, het milieuvriendelijk beheer van openbaar domein en open ruimten ... zijn noodzakelijke opties in functie van deze ambitie. IGEMO beschikt over een ruime **dienstverlening en expertise op het vlak van energie**. De deskundigheid en de ervaring is bij IGEMO aanwezig om een coördinerende en uitvoerende rol te vervullen in het bewerkstelligen van een klimaatneutrale organisatie.*
- ✓ *De Vlaamse regering heeft de doelgroep voor de Vlaamse energielening drastisch beperkt. De roep van de **energiehuizen** – en in het bijzonder IGEMO – om te voorzien in een vangnet (behoud van de 2% lening) voor enerzijds diegene die geen goedkope energielening (< 2%) kunnen bekomen bij een financiële instelling en anderzijds de (nabije) toekomst waarin financiële instellingen (onder druk van een stijgende markttrente) hun lage rente op energieleningen niet kunnen handhaven, werd niet ten volle aanhoort. Als tegemoetkoming en om de levensvatbaarheid van de energiehuizen te garanderen heeft de Vlaamse regering een **verruimde taakstelling** voor de energiehuizen vooropgesteld. De energiehuizen zouden o.m. financiële middelen ontvangen om op lokaal niveau een eerstelijnsfunctie (energieloket) uit te bouwen. In 2018 zou hieromtrent duidelijkheid moeten verschaft worden. Het energiehuis IGEMO zal hierop adequaat en onmiddellijk anticiperen.*
- ✓ *IGEMO werd in 2013 door de Europese commissie erkend als **territoriaal coördinator** voor de Covenant of Mayors. 7 gemeenten ondertekenden in 2015 de Covenant en een samenwerkingsakkoord met IGEMO. IGEMO wil de komende jaren deze lokale besturen ondersteunen bij de realisatie van acties en initiatieven met het oog op een reductie van de broeikasgassen met minstens 20% tegen 2020.*
- ✓ *In het kader van het Europees subsidieprogramma 2014-2020 heeft IGEMO de ambitie om de subsidiemogelijkheden ten behoeve van lokale en regionale projecten maximaal te benutten. Een regionale schaal biedt meer kans op succes. Intergemeentelijke samenwerking wordt trouwens steeds meer als een*

*dwingende voorwaarde om in aanmerking te komen voor subsidies vooropgesteld. Bovendien beschikt IGEMO over de ervaring en de deskundigheid om subsidiabele projecten te definiëren, subsidiedossiers op te maken, projectpartners te engageren,... IGEMO zal ook in 2018 **subsidiedossiers** indienen voor diverse programma's (EFRO, ESF, Intereg, Horizon, Life, Erasmus, PDPO ...)*

- ✓ *Met de introductie van de **omgevingsvergunning** wordt het gehele vergunningenbeleid hertekend. Lokale besturen moeten zowel de organisatiestructuur, de procesflow als de omkadering (digitalisering, e-governement ...) afstemmen op dit nieuwe instrument. Zowel inzake expertise als capaciteit zullen de gemeentebesturen de lat hoger moeten leggen. IGEMO heeft een dienstenaanbod op maat om gemeenten hierin maximaal te ondersteunen.*
- ✓ *De introductie van de omgevingsvergunning zorgt voor een ommekeer in het handhavingsbeleid. Lokale besturen zullen ook inzake ruimtelijke ordening en stedenbouw toezicht en handhaving moeten organiseren. Inzake milieuvergunningen breiden de verantwoordelijkheden en taken van de gemeentebesturen uit door de herclassificatie van klasse 1- naar klasse 2-inrichtingen, door de introductie van de permanente milieuvergunning, door toewijzing van de verantwoordelijkheid tot uitvoering van reactieve controles voor klasse 1-inrichtingen aan lokale toezichthouders. De deskundigheideisen ten aanzien van de handhavingsambtena(a)r(en) zullen hoger liggen. Om deze toezicht- en handhavingsrol op een behoorlijke wijze te kunnen vervullen, zal extra capaciteit nodig zijn. Met haar **intergemeentelijke toezicht- en handhavingscel** heeft IGEMO op een haalbare wijze deskundigheid gecreëerd (meerdere personen met elk hun expertisedomein) en biedt IGEMO een antwoord op het capaciteitsprobleem.*
- ✓ *Binnen de context van de Conferentie van Burgemeesters werd in 2015 het debat gevoerd omtrent mobiliteit. De roep naar een regionaal masterplan mobiliteit en de verzuchting tot gestructureerde, actiegerichte samenwerking werd door IGEMO vertaald in het **Samenwerkingsverband 'bereikbare regio'**. Dit samenwerkingsverband legt zich momenteel toe op 4 concrete projecten: 1) het opmaken en uitvoeren van een regionaal masterplan, 2) de creatie van een marktplaats voor mobiliteit, 3) de uitvoering van het (door Vlaanderen gesubsidieerd) project 'logistieke kaart' en 4) de realisatie van het onderzoeksproject regionet (relatie tussen mobiliteit en toekomstige ruimtelijke ontwikkelingen). Het samen laten sporen van enerzijds het samenwerkingsverband en haar projecten en anderzijds het concept 'vervoerregio' vormt een wezenlijke uitdaging voor de nabije toekomst.*
- ✓ *IGEMO verruimt voortdurend haar expertise omtrent de verschillende domeinen van het lokaal milieubeleid. Op dit ogenblik kan IGEMO een **kwaliteitsvolle dienstverlening** bieden op het vlak van alle voor lokale besturen relevante milieuthema's (hinderlijke inrichtingen, afval, energie, water, oppervlaktewater, natuur, bos, landschappen, interne milieuzorg ...). Bestending en uitbreiding van die expertise zijn continue aandachtspunten.*
- ✓ *IGEMO balanceert op een broos evenwicht tussen de vraag naar maatwerk en de realisatie van schaalvoordelen door een gezamenlijke aanpak. Het aanbieden van kwaliteitsvolle diensten aan gunstige prijsvoorwaarden is in grote mate afhankelijk van de mogelijkheid om gezamenlijk initiatieven te ontwikkelen en projecten / opdrachten uit te voeren. Bij het leveren van maatwerk ligt de*

*meerwaarde van IGEMO veeleer op het vlak van deskundigheid en kwaliteit. Een goede en duidelijke **communicatie** omtrent het gezamenlijk en specifiek aanbod van IGEMO is een continu aandachtspunt.*

De **dienstverlening inzake gebiedsontwikkeling** legt zich toe op:

- **Projectontwikkeling.** Als ontwikkelaar van bedrijventerreinen en woonprojecten wil IGEMO zijn steen bijdragen tot betaalbare ruimte om te ondernemen en betaalbaar wonen in een aangename omgeving. IGEMO levert een grote maatschappelijke meerwaarde door duurzaamheidsprincipes maximaal te integreren in haar ontwikkelingsprojecten.
- **Ruimtelijke ordening en stedenbouw.** IGEMO heeft een duidelijke visie op de ontwikkeling van de streek. IGEMO maakt streefbeeldstudies, masterplannen, ruimtelijke uitvoeringsplannen, haalbaarheidsstudies, e.d.
- **Proces- en projectmanagement.** Lokale besturen kunnen voor de realisatie van publieke bouw- en/of infrastructuurwerken een beroep doen op IGEMO, zowel in het kader van proces- als projectmanagement.
- **Lokale economie.** IGEMO legt zich toe op het stimuleren van goed ondernemerschap. Zowel in haar rol van beheerder van bedrijventerreinen als in haar taakstelling op het vlak van parkmanagement, ondersteunt IGEMO de regionale en lokale economische ontwikkelingen en het ondernemersbeleid.
- **Open ruimtebeleid.** In haar streven naar een regio waar het goed is om te leven, stelt IGEMO als beleidsvoorbereider, planner en uitvoerder haar kennis en expertise met betrekking tot open ruimte (natuur, landschap, erfgoed ...) ter beschikking van de lokale besturen.
- **Erfgoedbeheer en –beleid.** In 2016 werd IGEMO erkend als intergemeentelijke onroerend erfgoeddienst (IOED). De gesubsidieerde werking van deze IOED moet een opstap zijn naar een intergemeentelijke erfgoedcel met 4 speerpuntwerkingen: 1) bouwkundig erfgoed, 2) cultureel erfgoed, 3) archeologie en 4) erfgoeddepot.

Krachtlijnen voor 2018:

- ✓ *IGEMO wenst haar rol als publieke projectontwikkelaar verder uit te bouwen. De meerwaarde die IGEMO dienaangaande biedt aan de gemeenten, schuilt in de '**duurzame ontwikkeling**'. Dat betekent dat zowel op terrein- als perceelsniveau duurzame maatregelen op het vlak van water, energie, mobiliteit ... geïntegreerd worden in het project. Bovendien verzekert IGEMO als publieke ontwikkelaar een ruime **inspraak** van het gemeentebestuur en andere betrokkenen bij de ontwikkeling van dergelijke projecten.*
- ✓ *IGEMO doet prospectie en voert met diverse gemeenten besprekingen omtrent nieuwe potentiële ontwikkelingsprojecten en/of coördinatieopdrachten. IGEMO heeft de ambitie om ook in 2018 **nieuwe projecten** te concretiseren in overeenkomsten met de betrokken gemeenten.*

- ✓ De vraag naar **bedrijventerreinen** is in onze regio ontegensprekelijk erg groot. Als publieke ontwikkelaar biedt IGEMO enorme meerwaarden. De herontwikkeling van verouderde, onbenutte terreinen en de realisatie van nieuwe bedrijventerreinen vormen een belangrijke uitdaging voor IGEMO.
- ✓ Met steun van het Vlaamse Gewest is IGEMO in 2013 gestart met een pilootproject op om een **regionale ruimtebalans** op te maken van onbenutte, te herbestemmen bedrijfspercelen. Deze oppervlakte staft de planning en realisatie van een nieuw bedrijventerrein in de regio. Middels een (intergemeentelijk) ruimtelijk planningsproces wordt 1) de herbestemming gerealiseerd en 2) een nieuw intergemeentelijk bedrijventerrein mogelijk gemaakt.
- ✓ IGEMO ontwikkelt verder haar expertise omtrent **proces- en projectmanagement** om gemeenten te ondersteunen bij de realisatie van complexe ruimtelijke ontwikkelingen. IGEMO biedt zich ook aan als projectmanager voor publieke bouwprojecten.
- ✓ Er is een substantiële vraag vanwege gemeenten naar een kwaliteitsvolle dienstverlening inzake de opmaak van ruimtelijke, stedenbouwkundige en technische plannen. De **ruimtelijke planningsdienst** van IGEMO heeft de voorbije jaren reeds een uitgebreide en mooie portfolio opgebouwd. IGEMO kan zich inzake ruimtelijke planning aanbieden en profileren als een betrouwbare, deskundige partner voor de gemeenten. De komende jaren wil IGEMO investeren in **innovatie op het vlak van ruimtelijke planning** waarbij de ruimtelijke uitdagingen voor zowel de lokale besturen als de regio op een toekomst- en oplossingsgerichte wijze met het gepaste instrumentarium worden aangepakt.
- ✓ IGEMO beschikt over de expertise om gemeenten te ondersteunen op het vlak van **openruimte- en dorpskernvernieuwingprojecten**. Zowel op planningsniveau (landschapsplanning, beeldkwaliteitstudie, masterplanning ...) als op het vlak van realisaties (landschapsinrichting, erfgoedrenovatie, toeristische en recreatieve infrastructuur ...) heeft IGEMO de ambitie om haar rol verder te verdiepen.
- ✓ Behoud en kwaliteitsverbetering van **openruimte en landschappen** zijn in deze regio met vele ruimteclaims de uitdagingen voor de toekomst! IGEMO heeft de ambitie en de expertise om hierin het voortouw te nemen op basis van een 3-sporenbeleid: 1) het ontwikkelen van een landschapsvisie op streekniveau, 2) de opbouw van een landschapsnetwerk en 3) de realisatie van concrete, terreingerichte acties en projecten.

De **dienstverlening inzake lokaal woonbeleid** legt zich toe op de ondersteuning van de lokale besturen en woonactoren op het vlak van woon- en huisvestingsbeleid. De lokale besturen zijn de regisseur van het woon- en huisvestingsbeleid. IGEMO ondersteunt en treedt op als uitvoerder van dit lokaal beleid. De dienstverlening van IGEMO strekt zich uit van visievorming en planning tot adviesverlening, controle en informatieverstrekking.

Krachtlijnen voor 2018:

- ✓ *IGEMO wil haar ambities en kwaliteitsniveau in het kader van het project '**Wonen langs Dijle & Nete**' absoluut handhaven en ook waarmaken in het project '**Wonen in Klein-Brabant**'.*
- ✓ *IGEMO startte in 2017 - aanvullend op de huidige dienstverlening inzake woonkwaliteit – met een nieuw (gesubsidieerd- **project 'Geschikt ver(der)huren'** waarbij de eigenaars van een woning die niet bewoonbaar is (ongeschikt, onbewoonbaar of leegstaand) een intense trajectbegeleiding wordt aangeboden (opmaak van renovatieplan, aanvraag van premies, zoeken naar aannemer(s), opvolging van aannemingswerken,...) opdat de woning op de huurmarkt zonder huurprijseffect kan worden aangeboden.*
- ✓ *In 2018 start IGEMO met een nieuw PDPO-project: 'mijn bedrijf, jouw thuis', met als objectief de **woonomstandigheden en -kwaliteit van seizoensarbeiders** in de land- en tuinbouwsector te verbeteren, in overleg met de betrokkenen: de land- en tuinbouwers en de seizoensarbeiders. Dit project wordt voor 60% gesubsidieerd met Europese middelen (PDPO-fonds).*
- ✓ *De expertise die IGEMO heeft opgebouwd inzake het inventariseren en beheren van het leegstandsregister, kan ook aangewend worden voor de **opmaak en het beheer van andere registers** (tweede verblijven, onbebouwde percelen, bedrijfspanden,...) die voor lokale besturen relevant en/of financieel interessant zijn. IGEMO zal hieromtrent in 2018 een aanbod formuleren.*

De dienst 'Preventie & Bescherming' verstrekt aan de 29 aangesloten besturen (gemeentebesturen, OCMW-besturen, autonome gemeentebedrijven, politiezones en intercommunales) **dienstverlening inzake het welzijn op het werk en de veiligheidscoördinatie.**

Krachtlijnen voor 2018:

- ✓ *De **professionalisering** van de dienstverlening en de optimaliseren van de werking van de GIDPBW worden in 2018 onverminderd voortgezet.*

De cel 'streekbeleid' legt zich toe op het realiseren van enerzijds de **regionale samenwerking** en anderzijds de **ontwikkeling van de regio of streek**, met aandacht voor het bestuurlijk organisatiemodel (zie hoger) en met het oog op de realisatie van regionale, door lokale besturen gedeelde taakstellingen, uitdagingen en ambities.

Krachtlijnen voor 2018:

- ✓ *Het bewaken van de uitgangspunten en principebeslissingen inzake **regionale samenwerking en bestuurlijke organisatie** op maat van de regio (cfr. Conferentie van Burgemeesters d.d. 11 maart 2016) vergt waakzaamheid en overtuigingskracht. Zowel de Vlaamse overheid als de lokale besturen grijpen al te vaak terug naar de oude recepten (oprichting nieuwe*

samenwerkingsverbanden, wisselende partnerschappen, sectorale benadering...).

- ✓ *Het Samenwerkingsverband 'versterkt streekbeleid Rivierenland' (opvolger RESOC) werkt actiegericht rond 6 speerpunten: 1) het faciliteren van ondernemerschap, 2) kernversterking en detailhandel, 3) regio van talenten, 4) zorgen voor morgen, 5) een lerend netwerk en 6) Rivierenland als sterk merk. De opmaak van een nieuw streekpact wordt in 2019 gepland. Prioriteit wordt gehecht aan concrete initiatieven, acties en projecten op het terrein*
- ✓ *Het Beleidsplan Ruimte Vlaanderen (en de ontwerp teksten van de beleidskaders) creëert een regionale taakstelling op het vlak van **ruimtelijke programmering en ontwikkeling**. Het debat en de besluitvorming over de regionale programmavraagstukken op het vlak van wonen, bedrijfshuisvesting, open ruimte, infrastructuur... past perfect binnen het bestuurlijk concept van regionale samenwerking en streekontwikkeling.*
- ✓ *Het samen sporen van het **samenwerkingsverband Bereikbare Regio** en het pilootproject 'vervoerregio Mechelen' vormt een aandachtspunt en uitdaging. Daar waar de vervoerregio in hoofdzaak een beleids- en planmatige taakstelling heeft, kan het samenwerkingsverband Bereikbare Regio zich toeleggen op concrete projecten en initiatieven, ook in functie van de doelstellingen, ambities en acties van de vervoerregio.*
- ✓ *De hervorming van de lokale PWA-werking naar het (sub)regionaal **wijkwerken**, wordt om operationele en budgettaire redenen best op een regionaal schaalniveau aangepakt. 13 lokale besturen in het arrondissement Mechelen hebben IGEMO aangesteld als organisator van het wijkwerken. De regionale samenwerking 'wijkwerken in regio Rivierenland' wordt uitgewerkt en vanaf 1 januari 2018 uitgerold.*
- ✓ *De hervorming van de **eerstelijnszorg** staat in de startblokken. De partners – waaronder de lokale besturen – zijn aan zet om 1ste lijnszones (75.000 – 120.000 inwoners) af te bakenen. Meerdere 1ste lijnszones vormen samen een regionale zorgzone (schaal van ± 400.000 inwoners). Het is aangewezen dat de lokale besturen hierin een regierol opnemen. De bestuurlijke fora – mandaatgroep en beleidsgroep – zijn geschikt om deze regierol op een gebundelde, daad- en slagkrachtige wijze waar te maken.*

4. Conclusie

IGEMO is een complex bedrijf dat omtrent meerdere, doch samenhangende beleidsdomeinen een duurzame ontwikkeling van de streek nastreeft. IGEMO poogt daarbij in alle omstandigheden voor de deelnemende gemeenten een maatschappelijke meerwaarde te realiseren.

IGEMO heeft zich de voorbije jaren geprofileerd als een dynamisch bedrijf dat in functie van de reële noden en behoeften van de deelnemende gemeenten een ruim dienstenaanbod heeft ontwikkeld. Gedragen door de bestuursvaardigheid, het vertrouwen en de inzet van de bestuursleden en het enthousiasme, de competenties en de deskundigheid van de medewerkers tracht IGEMO haar ambities waar te maken: als geprefereerde vertrouwenspartner van de gemeentelijke deelnemers een betekenisvolle rol vervullen in de ontwikkeling van de streek en een zichtbare wijziging van gedrag en mentaliteit te realiseren ten aanzien van duurzaamheid.